

TERCERA ACTIVITAT D'AVALUACIÓ CONTINUADA: "L'EFECTE DE VEÏNATGE EN EL RECONeixEMENT DE PARAULES"

Gemma Pérez Moliner

PART C

C1. Quines són les variables independents que els autors estudien i quines categories tenen? Fes una taula on es vegin clarament les condicions experimentals que resulten de la seva combinació.

Les variables independents en aquest estudi les van constituir cert nombre de paraules-senyal, paraules-test, pseudoparaules-senyal i pseudoparaules-test, manipulades en tipus de paraula, llargada, ordre de presentació, temps de presentació, freqüència, nombre de veïns, i combinacions entre categories.

		paraula/pseudoparaula-test		
		paraula ermitana (45)	paraula amb veïns (45)	pseudoparaula (90)
paraula/pseudoparaula-senyal	mateixa paraula (180)	paraula-paraula ermitana (repetides)	paraula-paraula amb veïns (repetides)	pseudoparaula-pseudoparaula (repetides)
	pseudoparaula veïna (180)	pseudoparaula-paraula ermitana (veïnes)	pseudoparaula-paraula amb veïns (veïnes)	pseudoparaula-pseudoparaula (veïnes)
	paraula no relacionada (180)	paraula-paraula ermitana (no relacionades)	paraula-paraula amb veïns (no relacionades)	paraula-pseudoparaula (no relacionades)

C2. Explica en què consisteix el paradigma de priming enmascarat.

En una tasca de decisió lèxica com la de l'experiment que ens ocupa (o de reconeixement visual o altra tasca), s'intenta minimitzar la participació conscient del subjecte d'estudi.

Una de les maneres de minimitzar aquesta participació conscient i fer la tasca més automàtica consisteix a emmascarar el priming (paraula-senyal en aquest cas) que es presenta al subjecte, per tal que el subjecte no el pugui detectar i així el procés que es posi en marxa al realitzar la tasca sigui més automàtic que estratègic.

C3. Què és la asincronia estimular? Explica quina relació té amb els processos automàtics i estratègics.

L'asincronia estimular és el temps transcorregut entre la presentació de l'estímul-senyal i l'estímul-test.

Com més elevada (més milisegons) sigui l'asincronia estimular, més permetrà que el subjecte sigui conscient de la presentació del priming; i com més curta sigui, menys temps tindrà el subjecte per, primer ser conscient del senyal i segon, per percebre'l inconscientment en major o menor mesura.

Si el subjecte no és conscient de la percepció del senyal, els processos que aquest posi en marxa, derivats de la percepció del senyal, seran automàtics; en canvi, si el subjecte és conscient del senyal, els processos que aquest posi en marxa, derivats de la percepció, poden ser conscients i estratègics.

PART B

B1. Explica per què l'efecte de priming ortogràfic només s'obté amb paraules-test amb pocs veïns quan s'utilitza com estímul senyal una pseudoparaula veïna. Quin és el mecanisme responsable d'aquest efecte?

Segons els models que expliquen el procés d'accés al lèxic, després del contacte inicial amb l'estímul, l'individu activaria aquelles entrades lèxiques que millor s'ajusten a aquest estímul.

En el cas que la paraula-test tingui pocs veïns o sigui una paraula ermitana, l'activació d'entrades lèxiques derivada de la presentació d'una paraula-senyal només seria efectiva en cas que la paraula-senyal permeti algun tipus d'ajust amb la paraula-test, és a dir, que la paraula-senyal sigui veïna de la paraula-test. Això només es podria aconseguir si la paraula-senyal fos una pseudoparaula, degut precisament a què no existirien paraules veïnes de la paraula-test ermitana.

Aquest efecte s'explicaria mitjançant l'actuació de mecanismes d'inhibició lateral a nivell lèxic. Després de la presentació de la paraula-senyal les entrades lèxiques ortogràficament relacionades amb la paraula-test serien mínimes i per tant, la competició entre entrades lèxiques es resoluria abans.

B2. Explica la diferència entre el paradigma de priming ortogràfic i el paradigma de priming de repetició.

Partim de la definició de la situació de priming ortogràfic com aquell que es dona quan la paraula-senyal està ortogràficament relacionada amb la paraula-test, això és, la paraula-senyal és veïna de la paraula-test; i, priming de repetició com aquell que es dona quan la paraula-senyal i la paraula-test són idèntiques.

Segons els models activacionals, el priming ortogràfic activaria totes aquelles entrades lèxiques veïnes de la paraula-test, la qual cosa provocaria la competició entre aquestes entrades lèxiques. En el cas del priming de repetició, la paraula-senyal activaria només la paraula-test i no hi hauria lloc a la competició entre entrades.

B3. Quina és la principal troballa de l'estudi de Perea i Rosa (respecte altres estudis) sobre l'efecte de veïnatge en el reconeixement de les paraules?

La importància que té l'estructura ortogràfica en el reconeixement visual de paraules.

Les paraules veïnes actuarien com a facilitadores de l'activació de les entrades lèxiques necessàries per al reconeixement de la paraula, inclòs el cas que aquestes paraules veïnes fossin pseudoparaules i especialment per a les paraules idèntiques (priming de repetició). Essent aquest efecte menys efectiu en el reconeixement de paraules amb molts veïns.

PART A

A1. Com explica el model de logogèn la interacció entre l'efecte de veïnatge i l'efecte de priming ortogràfic? (Pensa en termes de models d'activació)

Partim de que segons el model de logogèn, en donar-se una entrada lèxica a través dels sentits, aquesta entrada seria comparada, morfema a morfema, amb els logogens existents al sistema logogènic, marcant tots aquells logogens que comparteixen determinats trets amb l'entrada (podria ser més d'un logogèn a través de més d'una entrada). Com més marques rep un logogèn, més alt estaria el seu comptador.

Segons Morton, cada logogèn tindria un llindar en que el seu comptador particular, en assolir un determinat compte, seria reconegut i passaria a un buffer de sortida per a ésser processat en un altre nivell superior (reconeixement de la paraula). Les entrades de paraules més freqüents tindrien un llindar més baix que les menys freqüents.

Al analitzar les entrades morfema a morfema, trobem que el model de Morton consideraria que aquelles paraules amb més veïns serien les més freqüents, ja que els seus morfemes es trobarien en un major nombre de paraules; així les entrades de paraules amb més veïns passarien abans a la sortida.

Per una altra banda, al presentar-se un estímul-senyal ortogràficament relacionat (priming ortogràfic), aquest estímul-senyal faria, al seu torn, augmentar també el comptador dels mateixos logogens. Per tant, el priming ortogràfic actuaria com una doble activació: primer a través del priming i després a través del veïnatge, així, el comptador de cada logogèn augmentaria més ràpidament i arribaria abans al llindar.

A2. Per què el model de cerca serial de Forster (en la seva formulació original) no pot explicar la interacció entre l'efecte de veïnatge i l'efecte de priming de repetició?

Forster no va analitzar els efectes del priming de repetició sobre les paraules amb molts veïns.

Forster, teoritza sobre els efectes additius entre el nombre de veïns de la paraula i els efectes de repetició. Segons aquest autor, la presentació de l'estímul-senyal repetit obrirà sempre la representació correcta de l'estímul-test i així aquest arribarà abans a la sortida.

Però Forster no té en compte que el nombre de veïns de la paraula-test influiria en la tasca de decisió lèxica encara que paraula-senyal fos repetida. Ja que una paraula-test amb molts veïns faria que l'activació es dirigís també cap a aquests veïns i no únicament cap a la paraula-senyal repetida, encara que aquesta es trobaria indubtablement entre les paraules activades.

A3. Quina és la principal característica que comparteixen el model de logogèn i el model interactiu d'activació de McClelland i Rumelhart? Quina és la seva principal diferència a nivell de representacions lèxiques?

El model de McClelland i Rumelhart pren del model de Morton la manera en que les representacions de les entrades lèxiques són activades en el sistema. L'activació es dona en paral·lel.

A més a més, les unitats molt freqüents (paraules en un cas i morfemes en l'altre) tenen un llindar d'activació més baix que les no tant freqüents.

Pel que fa a les diferències, en l'IAM, l'entrada lèxica és dona per paraules complertes i no morfema a morfema com en el model del logogèn.

*****